

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt pt. „Rozwój kompetencji specjalistów ochrony zdrowia z zakresu realizacji badań naukowych”, nr FERS.01.13-IP.07-0004/24, realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet FERS.01 Umiejętności, Działanie FERS.01.13 Umiejętności w sektorze zdrowia.

TYTUŁ: PRZEPROWADZANIE BADAŃ KLINICZNYCH W OŚRODKU CZ. II

PROWADZĄCY: JOANNA BISKUP / SCRA, CT PROJECT MANAGER

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

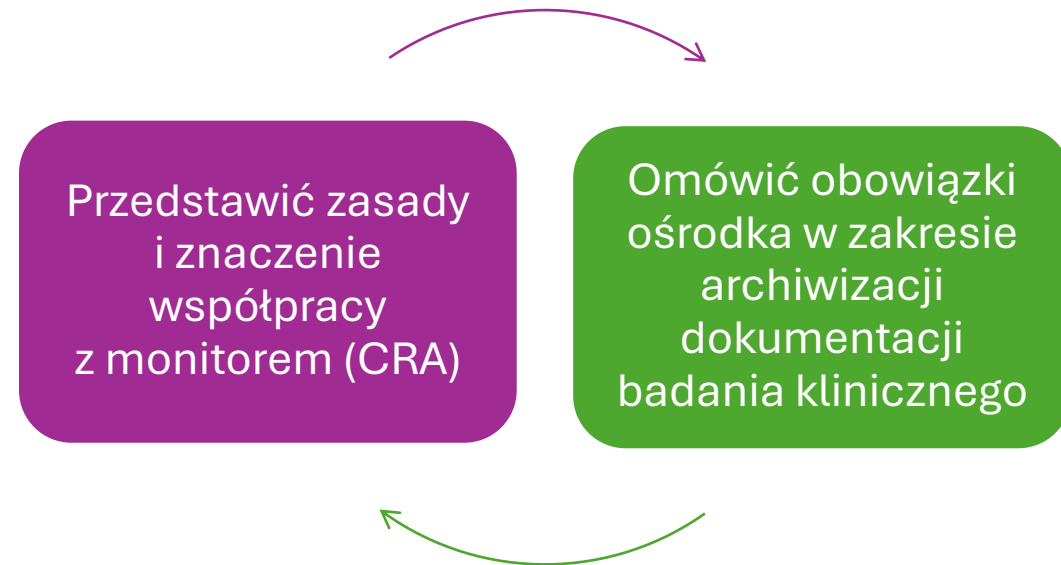
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zakres i cel

1. Współpraca ośrodka w zakresie monitorowania
2. Archiwizacja dokumentów badania

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Współpraca z monitorem – definicja i główne zadania

Monitor (Clinical Research Associate – CRA)

Osoba odpowiedzialna za nadzór nad prawidłowym przebiegiem badania klinicznego w ośrodku, działająca w imieniu sponsora, zgodnie z zasadami GCP i obowiązującymi przepisami. Jej zadaniem jest weryfikacja, czy:

- prawa i dobro uczestników są chronione,
- dane badania są rzetelne i kompletne,
- badanie jest prowadzone zgodnie z zatwierdzonym protokołem i wymaganiami regulacyjnymi.

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Współpraca z monitorem – główne zasady i znaczenie

- Monitor = partner, nie tylko kontroler
- Rola monitora: weryfikacja danych, wsparcie w GCP, sygnalizowanie ryzyk
- Otwartość i gotowość do wyjaśnień
- Stała komunikacja mailowa i telefoniczna

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wizyty monitoringowe - cel

1. Ochrona praw, bezpieczeństwa i dobrostanu uczestników badania
2. Zapewnienie wiarygodności, dokładności i kompletności danych klinicznych
3. Weryfikacja zgodności działań ośrodka z protokołem, GCP i przepisami prawa
4. Wczesne wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości

Jak monitor ten cel realizuje?

- ✓ Obserwacja procesów
- ✓ Rozmowy z zespołem badawczym
- ✓ Ocena zgodności z planem monitorowania
- ✓ Raportowanie do sponsora i zgłaszanie zaleceń

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wizyty monitoringowe – dobre praktyki

Przygotowanie
dokumentów: ISF, CRF,
źródła

Dostępność PI / SI w
czasie wizyty

Wspólne przeglądanie
danych

Odpowiedzi na findings i
dokumentowanie działań
naprawczych
(follow-up, CAPA)

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Najczęstsze problemy MV – perspektywa sponsora i CRA

Błędy związane z dokumentacją i danymi:

- Braki lub opóźnienia w dokumentacji
- Rozbieżności między dokumentacją źródłową a eCRF
- Używanie nieaktualnych wersji formularzy
- Brak podpisów/dat
- Niekompletne logi

Błędy organizacyjne i proceduralne:

- Nieprzygotowanie ośrodka do wizyty (brak dostępu do dokumentacji, nieuporządkowany ISF)
- Niezamknięte działania po poprzedniej wizycie monitoringowej (brak odpowiedzi na queries, niepodpisane CAPA)
- Brak obecności PI lub kluczowych członków zespołu podczas wizyty
- Zbyt krótki czas przeznaczony na spotkanie z monitorem – wizyty „w biegu”
- Personel nie zna protokołu lub nie rozumie procedur badania

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Najczęstsze problemy MV – perspektywa ośrodka

Problemy zgłaszane przez personel badawczy:

- **Zbyt krótki czas na przygotowanie do wizyty** (brak wcześniejszego przekazania agendy, niespodziewana zmiana terminu)
- **Brak czasu zespołu na obecność przy wizycie** (duże obciążenie kliniczne, brak zastępstw w zespole badawczym)
- **Zbyt duża liczba uwag i zapytań (queries)** – poczucie, że monitor skupia się na detalach nieistotnych z punktu widzenia klinicznego
- **Zmieniający się monitorzy** – brak ciągłości we współpracy, konieczność powtarzania tych samych informacji
- **Różnice interpretacyjne dot. protokołu lub GCP** – sprzeczne zalecenia monitorów, trudność w uzyskaniu jednoznacznej odpowiedzi
- **Oczekiwanie natychmiastowego reagowania na findings i queries** – brak czasu, personelu lub decyzyjności (np. PI jest niedostępny)

Wyzwania techniczno-logistyczne:

- Problemy z dostępem do systemów (eCRF, IWRS) podczas wizyty
- Brak miejsca do pracy dla monitora
- Nieintuicyjna struktura ISF utrudniająca znalezienie dokumentów
- Brak aktualizacji dokumentów przez CRO (np. SOP, ICF) w ośrodku

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Przygotowanie do wizyty monitoringowej

Potwierdzić termin i agendę wizyty

– upewnić się, że PI i koordynator będą dostępni

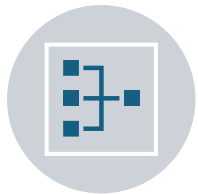
Zarezerwować miejsce do pracy dla monitora

– dostęp do Internetu, prądu, drukarki, segregatorów

Uzupełnić i uporządkować dokumentację:

- ISF – aktualne logi, ICF, CV, GCP, protokół, korespondencja
- Dokumentację źródłową

Zapewnić aktualność i kompletność danych w eCRF

– aktualne dane, zamknięte query

Zamknąć findings i queries z poprzednich wizyt

– odpowiedzi, podpisane CAPA, raport follow-up

Sprawdzić logi i materiały IMP

– temperatura, przyjęcia, wydania, zgodność z IWRS

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Archiwizacja – rodzaje dokumentacji i jej cel

Rodzaje dokumentacji:

- **Dokumentacja źródłowa** (source data): zapisy medyczne, formularze, wyniki badań – dokumentują przebieg opieki nad pacjentem
- **CRF** (Case Report Form): dane przekazywane sponsorowi – na papierze lub w eCRF
- **ISF** (Investigator Site File): lokalna dokumentacja administracyjna i regulacyjna w ośrodku
- **TMF** (Trial Master File): centralna dokumentacja badania prowadzona przez sponsora lub CRO, zawiera kopie dokumentów z ISF + dokumenty sponsor/CRO (np. umowy, plan monitorowania, komunikacja z URPL, certyfikaty)

Po co to wszystko gromadzimy?

- Dowód zgodności z GCP, protokołem i przepisami
- Zapewnienie integralności i audytowalności danych klinicznych
- Ochrona pacjentów i zespołu badawczego
- Możliwość odtworzenia przebiegu badania w dowolnym momencie
- Przygotowanie do inspekcji: URPL, EMA, FDA

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Archiwizacja dokumentacji – obowiązki ośrodka

Jak długo?

Obowiązek 25-letniej archiwizacji (lub zgodnie z lokalnym prawem i umową)

Co należy archiwizować?

ISF, CRF, ICF, raporty, CD, notatki, logi, korespondencję

W jakiej formie?

Archiwizacja fizyczna i/lub elektroniczna

Jak zabezpieczyć?

Zabezpieczenie przed utratą danych i dostępem osób nieupoważnionych

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Archiwizacja – praktyczne aspekty

Kto odpowiada za archiwizację?

Gdzie i jak przechowywać dokumentację?

Protokół przekazania do archiwum

Kluczowa rola check-listy końcowej przed zamknięciem badania

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Monitoring i archiwizacja - podsumowanie

Współpraca z monitorem to nie kontrola, ale wspólna odpowiedzialność za jakość
– dobry kontakt i terminowe działania minimalizują ryzyko

Dokumentacja nie lubi opóźnień – każde spóźnione uzupełnienie traci wartość dowodową
– wpis „z pamięci” po 2 tygodniach to nie to samo, co notatka robiona na bieżąco
– dane muszą być wiarygodne, spójne i możliwe do odtworzenia

Każda wizyta monitorująca to okazja do samodiagnozy zespołu
– nie chodzi o ocenę, lecz o wspólne usprawnienie procesu

Archiwizacja to nie koniec, ale ostatni sprawdzian jakości
– jeśli dokumentacja nie mówi całościowej historii badania, coś poszło nie tak

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt pt. „Rozwój kompetencji specjalistów ochrony zdrowia z zakresu realizacji badań naukowych”, nr FERS.01.13-IP.07-0004/24, realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet FERS.01 Umiejętności, Działanie FERS.01.13 Umiejętności w sektorze zdrowia.

Dziękuję za uwagę.

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH